

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 409/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie a práva na domovú slobodu postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaniach č. k. 3 KPt 109/18/6600-6 a č. k. 1 Kn 149/18/6600-5 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie a práva na domovú slobodu postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaniach č. k. 3 KPt 109/18/6600-6 a č. k. 1 Kn 149/18/6600-5.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajská prokuratúra v zmysle upovedomenia č. k. 3 KPt 109/18/6600-6 z 9. marca 2018 preskúmala na základe žiadosti sťažovateľa z 26. januára 2018 na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis Obvodného oddelenia Policajného zboru Jelšava ČVS: ORP-395/JE-RA-2017 a dozorový spis Okresnej prokuratúry Revúca

sp. zn. 2 Pv 270/17/6608. Vyplýva z nich, že po podaní trestného oznámenia poverený príslušník Policajného zboru uznesením z 28. septembra 2017 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona v súvislosti s neoprávneným vstupom do sťažovateľom prenajatého bytu v čase od 8. januára 2017 do 10. januára 2017. Po zabezpečení potrebných dôkazov poverený príslušník Policajného zboru uznesením ČVS: ORP-395/JE-RA-2017 z 13. decembra 2017 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie s tým, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca uznesením sp. zn. 2 Pv 270/17/6608 z 9. januára 2018 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodná. Po preskúmaní už uvedeného spisového materiálu a sťažovateľom napádaných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní krajská prokuratúra nezistila také pochybenia, ktoré by odôvodňovali prijatie opatrení na zmenu vo veci vydaných rozhodnutí. Krajská prokuratúra sa stotožnila so závermi povereného príslušníka Policajného zboru, že skutok, ktorý bol predmetom trestného stíhania, sa nestal. Z vykonaných dôkazov, najmä z výpovede [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako aj z úradného záznamu policajtov z 9. januára 2017 je zrejme, že [REDAKOVANÉ] zobral listy na rozlúčku zo sťažovateľom prenajatého bytu v čase, keď ho sám sťažovateľ spolu s policajtmí do bytu vpustili. Z toho je zrejme, že [REDAKOVANÉ] do bytu nevošiel neoprávnene ani tam neoprávnene nezotrval.

2.1 Z priložených príloh ďalej vyplýva, že krajská prokuratúra oznámením č. k. 1 Kn 149/18/6600-5 z 1. júna 2018 vybavila podanie sťažovateľa zo 14. marca 2018 a preskúmala postup vyšetrovatelky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred (ďalej len „ministerstvo vnútra“) vo veci ČVS: SKIS-22/OISS-V-20178, ako aj postup dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca vo veci sp. zn. 1 Pn 44/18/6608, pričom konštatovala, že postup dozorujúceho prokurátora aj vyšetrovatelky v predmetnej veci bol zákonný a dôvodný. Podľa krajskej prokuratúry vyšetrovatelka ministerstva vnútra vo veci ČVS: SKIS-22/OISS-V-2018 správne vyhodnotila zadovážené materiály a na ich základe podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietla vec podozrenia z trestného činu zneužívania

právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iných, ktorého sa mali dopustiť príslušníci Obvodného oddelenia Policajného zboru Jelšava, pričom svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnila. Podľa krajskej prokuratúry správny a zákonný bol aj postup prokurátora, ktorý v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému uzneseniu vyšetrovateľky, pričom v uznesení o zamietnutí sťažnosti dostatočne a podrobne odôvodnil, prečo sa stotožnil s rozhodnutím vyšetrovateľky ministerstva vnútra a prečo bol podľa jeho názoru dôvod na odmietnutie veci v zmysle § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Zo zadovážených materiálov nebol preukázaný úmysel podozrivých príslušníkov Policajného zboru spôsobiť sťažovateľovi ako oznamovateľovi škodu alebo získať pre seba alebo pre iného neoprávnený prospech. Taktiež nebolo preukázané, že by došlo k neoprávnenému vniknutiu do obydlija sťažovateľa príslušníkmi Policajného zboru.

3. Sťažovateľ pri prejednávaní jeho oznámení orgánmi činnými v trestnom konaní nadobudol pocit, že orgány činné v trestnom konaní úmyselne nezistovali riadne skutkový stav veci, resp. sa snažili rozhodovaním postaviť sťažovateľa do polohy chronického oznamovateľa a sťažovateľa.

3.1 Sťažovateľ je presvedčený, že v jeho prípade boli porušené práva na spravodlivé konanie a na domovú slobodu rozhodovacou činnosťou krajskej prokuratúry, ktorá namiesto zrušenia nezákonných rozhodnutí Policajného zboru sťažovateľove sťažnosti a podnety o preskúmanie zákonnosti postupu Policajného zboru odmietla ako nedôvodné. Sťažovateľ trvá na tom, že došlo k spáchaniu trestného činu páchatelom označeným v trestnom oznámení na tom základe, že [REDACTED] bez vedomia a povolenia sťažovateľa odcudzil z jeho bytu ručne písané listy sťažovateľa, ktoré následne odovzdal orgánom činným v trestnom konaní, a na ich základe bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre vydieranie a týranie blízkej a zverenej osoby a následne bol vzatý do väzby. Sťažovateľ uvádza, že kľúče od bytu vydal [REDACTED] pre účely uzamknutia bytu a odstavenia vykurovacích zariadení, a nie pre účely vynesenia opísaných listov z bytu a ich odovzdania orgánom činným v trestnom konaní. Napriek týmto skutočnostiam orgány činné v trestnom konaní zastavili trestné stíhanie [REDACTED] pre prečin porušovania domovej slobody,

s čím sa stotožnila aj krajská prokuratúra, a tak došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práv.

3.2 Sťažovateľ sa domnieva, že postupom príslušníkov Policajného zboru, ktorí prijali listy vynesené z bytu sťažovateľa do vyšetrovacieho spisu, došlo k spáchaniu trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, keďže listy ako dôkazy pochádzali podľa mienky sťažovateľa z trestnej činnosti [REDACTED]. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili oznámenie sťažovateľa na týchto príslušníkov Policajného zboru ako nedôvodné, porušili jeho právo na spravodlivé konanie.

4. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskej prokuratúre zrušiť už opísané upovedomenie krajskej prokuratúry č. k. 3 KPt 109/18/6600-6 z 9. marca 2018, ako aj oznámenie krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 149/18/6600-5 z 1. júna 2018 a prikázal krajskej prokuratúre nahradiť tieto rozhodnutia zákonnými rozhodnutiami. Ďalej sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd konštatoval, že opísaným upovedomením a oznámením krajskej prokuratúry došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé konanie a práva na domovú slobodu, a aby zaviazal krajskú prokuratúru vyplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur. Sťažovateľ sa taktiež domáha priznania náhrady trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

6. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ k svojej sťažnosti nepriložil splnomocnenie na zastupovanie jeho osoby pred ústavným súdom advokátom (požiadavka plynúca z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a ani nepreukázal majetkové pomery pre účely rozhodnutia ústavného súdu o ďalšom postupe v otázke ustanovenia advokáta ústavným súdom.

6.1 Na základe uvedeného ústavný súd mohol odmietnuť sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí. V záujme materiálneho prístupu k ochrane ústavných práv sťažovateľa však ústavný súd preskúmal, či je účelné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti, alebo existujú aj ďalšie dôvody odmietnutia sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní.

7. Ústavný súd predovšetkým podotýka, že pokiaľ ide o právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (sťažovateľom označené ako právo na spravodlivé konanie), uvedené právo nemohlo byť v prejednávanej veci vôbec dotknuté. Súčasťou práva na súdnu ochranu totiž nie je právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe podaného trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný zahájiť trestné stíhanie alebo zahájiť trestné stíhanie pre oznamovateľom označený trestný čin, či podať obžalobu proti označeným osobám s právnou kvalifikáciou skutku podľa predstáv oznamovateľa (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09).

7.1 Ani z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní pre konkrétny, napr. poškodenou osobou artikulovaný trestný čin [porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len

„ESLP“) vo veci Dziedzic proti Poľsku z 25. 11. 2003, č. 50428/99, bod 6; rozsudok vo veci Helmers v. Švédsko z 29. 10. 1991, č. 11826/85, bod 29; rozsudok vo veci Kusmierik v. Poľsko z 21. 9. 2004, č. 10675/02, bod 48]. Už z tohto dôvodu je preto možné sťažnosť považovať v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde za zjavne neopodstatnenú a možno ju z tohto dôvodu odmietnuť.

7.2 Ústavný súd však ďalej dôvodí, že si je vedomý judikatúry ESLP, ktorú reflektoval aj vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej zlyhanie štátu pri vyšetrowaní niektorých trestných činov môže viesť k porušeniu čl. 2 (pozri medzi mnohými rozsudok veľkého senátu vo veci McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 27. 9. 1995, č. 18984/91, bod 161 alebo rozsudok Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku z 24. 2. 2005, č. 57947/00, body 209 – 213), čl. 3 (rozsudok vo veci Assenov a ďalší proti Bulharsku z 28. 10. 1998, č. 24760/94, bod 102; podobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 70/01 z 27. júna 2003), čl. 4 (rozsudok vo veci Rantsev proti Cypru a Rusku zo 7. 1. 2010, č. 25965/04, bod 288) a výnimočne tiež k porušeniu sťažovateľom označeného čl. 8 dohovoru.

7.3 Pri zásahoch do práva zaručeného čl. 8 dohovoru však ESLP vyžaduje trestne právnu ochranu len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrowanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty tohto práva („*where fundamental values and essential aspects of private life are at stake*“ – pozri rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27; ďalej napr. rozsudok vo veci Söderman proti Švédsku z 12. 11. 2013, č. 5786/08, body 82 – 85). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násilia (rozhodnutie vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku z 29. 5. 2012, č. 59968/07, body 58 a 64), sexuálneho násilia (pohlavné zneužívanie či znásilnenie, pozri napr. rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27) či fyzického násilia proti skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napríklad deti (rozsudok vo veci Remetin proti Chorvátsku z 11. 12. 2012, č. 29525/10, bod 91). V ostatných prípadoch postačí ochrana prostriedkami iných právnych odvetví.

7.4 Ústavný súd k tomu uvádza, že orgány činné v trestnom konaní skutok opísaný sťažovateľom v trestných oznámeniach riadne prešetrili a krajská prokuratúra riadne preskúmala podania a sťažnosti sťažovateľa. Vo veci sťažovateľa teda nedošlo k preukázaniu trestnej zodpovednosti konkrétnych páchatel'ov trestného činu. Postupu orgánov činných v trestnom konaní i krajskej prokuratúry nemožno z ústavného hľadiska (ani pri zohľadnení judikatúry ESLP) nič vytknúť.

7.5 To, že sťažovateľ nesúhlasí s výsledkom prešetrenia trestného oznámenia orgánmi činnými v trestnom konaní a krajskou prokuratúrou, nemôže byť v danom prípade predmetom prieskumu ústavným súdom. Ústavný súd nie je súdom skutkovým ani opravnou inštanciou v rámci trestného konania či trestného súdnictva a v zásade mu neprináleží preskúmavať to, ako právne kvalifikovali konkrétny skutok orgány činné v trestnom konaní, prokuratúra a súdy. Úloha ústavného súdu sa v rámci trestného konania (predsúdneho či súdneho) obmedzuje na dohľad nad zachovaním hmotných a procesných ústavných práv osôb, ktorým ústava či dohovor garantujú v rámci trestného konania určité subjektívne hmotné a procesné ústavné práva, a dohľad nad riadnym plnením pozitívneho záväzku štátu viesť účinné vyšetrenie, porušenie ktorého by viedlo k veľmi závažnému zásahu do samotnej podstaty konkrétnych ústavných (zväčša hmotných – pozri vyššie) práv. Ústavný súd teda v zásade nie je oprávnený hodnotiť samotné vyšetrenie trestného činu alebo právnu kvalifikáciu skutku či váhu jednotlivých dôkazov v trestnom konaní.

7.6 Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018